

ДЕЛИ-ОРМАНСКИ

Куриеръ

Седмичен вестникъ за общественъ животъ, наука и информация.
Излиза всъка седмица.

Редактира комитетъ

ДЕНЮ Ц. ЧОЛАКОВЪ—ГАБРОВЕЦА
—НОВИ-ПАЗАРЪ—

ПРОДАВА: разни видове обработени обушарски, сарашки кожи и материяли и инструменти. Разполага съ габровски царвули на фаши и разни габровски стоки.
КУПУВА: всички видове сурови кожи

Кино „ДОРЕТА“

ЗДЙКО НЪМА КЪСМЕТЪ

ПОКАНА

Поканватъ се Г. Г. Членоветъ на читалището св. „Димитъръ“ на общо годишно сбирание въ салона на основното училище св. „Кирилъ и Методи“ на 29 Януари 1928 година 2 часа следъ пладне при дневенъ радъ:

- 1) Отчетъ на настоятелството.
- 2) Изменение уста за съгласно новия законъ за читалищата
- 3) Използване читалищнитъ имоти.
- 4) Разни.
- 5) Избиране ново настоятелство.

Събранието ще се състои колкото члена и да се явятъ.
гр. Нови-Пазаръ 23 Януари 1928 година.
отъ Настоятелството.

Наследственностъ и расовата хигиена.

Интересно е, че това състояние се предава само по женска линия, но самитъ жени не страдатъ отъ него.

Ако, напр., една жена произхожда отъ хемофилно семейство, децата ѝ отъ мъжки полъ може да бждатъ хемофили, но самата тя и децата ѝ отъ женски полъ нѣма да бждатъ такива. А мъжътъ може да бжде отъ хемофилно семейство и самъ да бжде хемофилъ, но ако ѝ майката не е отъ хемофилно семейство, това състояние нѣма да се предаде на потомството му.

Особено интересенъ е въпросътъ за наследствеността, реч., предразположение къмъ заразни тѣ болести.

Лично придобития имунитетъ (невъзприемчивостъ) не е наследственъ. Можъ майката да предаде на детето чрезъ плацентното кръвообръщение единъ времененъ имунитетъ, който се дължи на присъствието въ кръвта и на активно образуване имуни тѣла. Затова децата въ първитъ 1-2 г. отъ живота си сж невъзприемчиви спрѣмо много отъ заразнитъ

болести. Но това не е наследственостъ въ биологична смисълъ на думата. По такъвъ начинъ една раса не може да се имунизира. Въпреки това, извесно е, че нѣкои болести, на които сж повече изложени—напр. негритъ спрѣмо маларията и жълтата треска, индѣцитъ спрѣмо холерата, европейцитъ—спрѣмо туберкулозата. Това се дължи не на наследственото предаване на придобития имунитетъ, но на подбора—на това че притежаващитъ по-слаба реакционна способностъ спрѣмо туберкулозния бацилъ семейства по-степенно сж загинали и сж останали да живѣятъ такива съ по-силна реакционна способностъ.

Туберкулозата, като заразна болестъ, не се предава по наследство. За да заболѣе човѣкъ отъ туберкулоза, трѣбва да се зарази съ туберкулозни бацили. Но ние сме заобиколени съ толкова възможности да се заразимъ съ туберкулозни бацили, щото нѣма човѣкъ, който никога да не е бивалъ заразяванъ съ такива. Въпреки това, само единъ сравнителенъ малъ процентъ отъ заразенитъ за-

боляватъ сериозно—това сж предразположенитъ къмъ туберкулозно заболяване.

Отъ нервнитъ болести наследствени сж нѣкои парализи, мускулни атрофии, хорейта и мн. др. Отъ душевни болести наследствени сж идиотизма и нѣкои видове лудостъ, епилепсията, истерията, разнитъ психопатични характери, наклонността къмъ престъпностъ и аморални действия и пр.

*

По наследство се предаватъ не само умственитъ недоразвитости и заложбитъ за лоши морални качества, но и различнитъ дарби и таланти—за рисуване, за писане, литературни произведения, за научна или обществена дейностъ за техническо творчество и пр. пр.

Коларитъ отъ курса бояджийски въ гр. Н-Пазаръ изказватъ своята благодарностъ къмъ Председ. на Варн. Тѣрг. Инд. Камара гр. Варна.

Господинъ Председателю,

Курсиститъ отъ Ново-Пазарския Художественъ Колар. Бояджийски Курсъ устроенъ отъ Почитаемата Варн. Тѣрг. Инд. Камара отъ 6 I 1928 год.—20 I с. г. Имате честъ да искаемъ най искренитъ си благодарности на камарата, за устроения курсъ който курсъ стана причина да се запознаемъ и да усвоимъ всичко, което бѣше отъ голѣма необходимостъ за насъ, като разнитъ видове грустови, маджунни, разнитъ видове бои, разнитъ видове лакове разнитъ видове масла и най-после като се запознахмъ съ българския националния стилъ, плетеници—шевици и пр. Най-после, ний практически приложихме всичко изучено. Г-нъ Председателю, сега ний чакъ разбрахме и почувствахме голѣмата нужда щото тѣзи курсове преодически да продължаватъ, за да се още по усъвършенствуваме.

Ний курсиститъ, като повторно благодаримъ молимъ този курсъ да се продължи още съ 15—20 дни презъ друго свободно врѣме, когато ний допълнително съобщимъ на почитаемата камара.

Благодаримъ сжщо и на Г-нъ Димитъръ Тодоровъ членъ на камарата и Г-нъ Недѣлко Каранешевъ, нашия ръководителъ за голѣмото съдействие въ случая.

Съ Отлично почитание (следватъ подписитъ на 18 курсисти).
Копие вестницитъ: „Занаятчийска Дума“, „Дели-Ормански Куриеръ“ „Варненски Новини“.

ДОПИСКИ

До председателя на Ловн. Д. в.

Въ бр. 73 и 74 на „Дели Орм. Куриеръ“ даватъ обяснения си по поводъ писаното отъ менъ въ бр. 72 и кажи речи ме изкарвате лъжець.

Отъ моята дописка се вижда, че азъ не се интересувамъ отъ това, кой е виновенъ за заяка, понеже лично азъ не сжмъ ошетенъ и затова не отнесохъ въпроса предъ другарския Сждъ.

Турчина—надзирателъ, тогава—на 26 ноември бѣше за менъ единъ браконеръ, а другаритъ му казаха, че бихъ надзирателъ за да ми докажатъ че знае законитъ по лова, значи за менъ той е и надзирателъ. Горното се потвърждава отъ факта, че той отказа да си даде ловкия билетъ за нарушение на чл. 20 ал. II отъ закона за лова! понеже чакъ сега научихъ нмето му.

Както виждате, г-нъ председателю, твърдопиего ми, че турчина е надзирателъ не е никакъ моя лжка—знайте че азъ до сега не сжмъ изобличаванъ отъ никого въ лжка, а отъ факта, че сжмъ поискалъ билетъ на не-

АБОНАМЕНТЪ:
за година—50 лева; за 6 месеца—30 лева; единъ брой—левъ
обявления:
търговски 1.50 лева кв. сантим.
приставски 1 левъ на дума

Самитъ понятие „Дарба“, „та-лантъ“, „геналностъ“ съдържатъ въ себе си представата, че се касае за нѣщо дадено, вродено, а не придобито. Тукъ ще дадемъ само нѣколко примѣра за наследствено предаване на таланти.

Семейството *Мицианъ* дало 9 талантиви живописци.

Семейството *Бернули* дало 8 бележити математици. Отъ тѣхъ трима били професори по математика и единъ по физика.

Галтонъ, основателъ на расовата хигиена, е внукъ на *Чарлзъ Дарвинъ*. Дѣдото на Чарлзъ Дарвинъ—*Еразмусъ Дарвинъ* сжщо билъ известенъ естественикъ. Отъ брака на Чарлзъ Дарвинъ съ една негова братовчедка произлезли трима бележити учени.

Д-ръ Люб. Ив. Русевъ

познатъ ловець личи, че не вземамъ билетъ само ловъ да бия, както Вие твърдитъ.

Ако искате пакъ назначете сега отъ февруари или мартъ сжщия за надзирателъ.

Азъ, наистина не зная „результатъ отъ него“, понеже не идвамъ поради далечно разстояние на дружествени сбирания, но пъкъ мога да заключавамъ за тѣхъ, зашото сжмъ на далечно разстояние.

Зная, че ловната организация не е политическа и никакъ не повдигамъ националенъ въпросъ. Достатъчно е да проследите неофициалната, пъкъ ако щете и официалната ловна статистика и ще видите, че въ села, където има турци ловци—зайцитъ се броятъ на прѣсти!

Съ това считамъ, че достатъчно сжмъ се обяснилъ и не желая повече да пиша.

В. П. Хранковъ.

Скрѣбно, но фактъ.

Поводъ, за да пиша долнитъ редове ми даде антрефилето въ бр. 1268 отъ 9 т. м. стр. 2 на в. „Варненски новини“ подъ заглавие „Снощния пожаръ“.

Въ него между другото се казва: —Благодарение на няколко самоотвержни младежи—Пор Куцаровъ, и на нѣколко души отъ „отъ Родна Защита“ и агенти отъ общ. безопасност, които разбиха вратата, бѣ изнесена голѣма частъ отъ мебелитѣ “

Веднага мислитѣ ми се отнесоха къмъ пожара, станалъ въ гр. Н. Пазаръ на 23 т. м. вечерта.

Подпалила се плевня съседитѣ забѣлѣзватъ и надаватъ вичъ, даватъ се пушечни вистрѣли, събира се народъ и въпрѣки това всичко, изгорѣ и нищо не можа да се спаси.

—Зашто сме имали пожарна, казватъ едни —

Ами че въ Нови-Пазаръ не се ли намиратъ самоотвержени младежи? Нима въ Нови Пазаръ нѣма „Родна защита“ и редъ други спортни организации?

Нима нѣмаше доброволческо пожарникарско дружество?

Да има ги, но на книга, своето съществуване тѣ винаги парадирватъ, но не и въ моменти, когато на дѣло трябва да проявятъ своето назначеніе.

Стигамъ на мѣстото на пожара, когато той бѣ обхваналъ цѣлото здание. Около него се натрупалъ много народъ—мже и жени—есе сеирджии. Всички се спрели отстрана и съ спокойствие наблюдаватъ. Четири петь души се качили на покрива и събрятъ, а никой се не сеща, че може и отъ вътре да се спаси нѣщо.

А вътре въ плевнята имало човали брашно, дървенъ строителенъ материалъ, станъ, обчви и пр. които можаха да се спасятъ стига да имаше още на врѣме кой да се загрижи за това.

Прави тъжно впечатление, че нито единъ отъ членоветѣ на пожарникарското дружество не се видя тамъ, общинската власт се представляваше отъ барабанчика Митю, а административната отъ двама стражари, които спокойно наблюдаваха отъ страни и третиятъ такъвъ, покачилъ се на покрива, за да може по лесно да наблюдава сеира.

Нѣмамъ за целъ да обиждамъ никого, но срамъ е за града Ново-Пазаръ да нѣма кой въ таки въ критически моменти да се притече на помощъ.

Нѣмаше нужда отъ пожарна команда, достатъчно бѣше, да има само 3—4 куки и 4—5 самоотвержени дейци и всичко, намираще се въ плевнята—освенъ сламата, можеше да се спаси.

Азъ замолвамъ пожарникарското дружество, ако то нѣстина още съществува, нека вземе урок отъ този пожаръ и се замисли за набавяне на необходимитѣ уреди, като и подготви членоветѣ си щото—не дай си Боже—при другъ случай да не получаватъ такива укури каквито имъ се сипятъ сега.

Нека не се забравя, че съ сумата, която сега насилствено ще се събере отъ населението за изплащане нанесенитѣ щети, ако тя бѣ доброволно събрана, можаха да се набавятъ не малко уреди и въ случай на нещастие не ще се обременявани потрѣвещия ни население

Надѣва се да чуемъ критика на горнитѣ нѣколко реда отъ заинтересовани и отговорни фактори, следъ което ще се повтаря Б. Димитровъ.

Искания залогъ е 10 на сто върху първоначалната оцѣнка.

Законъ за Б. О. П. е задълженъ за конкурентитѣ. Отъ училищното настоятелство,

Обявление.

гр. Нови-Пазаръ 3 Ноември, 1927 год.

Съгласно обявление № 10 отъ 13 II. 1927 год. публикувано въ Държ. в-къ бр. 27 отъ 4. III. 1927 год. Ново-Пазарското турско учил. настоятелство обявява на интересующитѣ, че търга за даване подъ наемъ на на 11 декари неразработена земя за срокъ отъ 5 години отъ утвърждаване търга до 1. декември 1932 год. ще се произведе на 15 февруари 1923 година

Отъ учил. настоятелство

Важно известие!

Пенчо Ц. Чолаковъ — Нови-Пазаръ

Считамъ за приятелъ дългъ да съобщя на почитаемота си клиентела, че и презъ настоящата 1928 г. задържахъ представителство то и разполагамъ всѣкога съ готови на складъ цигари отъ най-реномиранитѣ тютюневи фабрики „Картелъ“ „Фаръ“ „Звѣзда“. За покупки въ б-ой—цени фабрични.

Кибритъ, захаръ, захарни издѣлия, гвоздеи—всички размѣри, сапуни марсилски, газ катранъ, оцетъ, солъ, кафе, леблеби и др. по цѣни подъ всѣка конкуренция.

Сключвамъ осигуровки при Бѣлг. Общо застр. Д-во „Соколя“ по животъ и пожаръ. Сключенитѣ тая година осигуровки по животъ се ползватъ следъ 2 години съ заемъ

Разполагамъ съ шевни машини отъ известната на цѣл святъ фабрика „Науманъ“, които продавамъ и на срочно изплащане

Впрочемъ, пакъ при Пенчо Чолаковъ ул. „Търговска“ срещу пощата.

Вземете си бележка!

Изп. Д. № 1025 927 Обр. № 10.

Обявление № 307

Обявямъ на интересующитѣ се, че на основание изпълнителния листъ № 405 издаденъ отъ Шуменски Окръженъ съдъ на 6 Декември 1927 год. въ полза на Братя Дърлеви и синъ, отъ с. Джуленица противъ Дони Велетъ, отъ с. Даврокула за 135000 лева на 3 февруари 1928 год. ще продамъ въ гр. Нови-Пазаръ на публиченъ търгъ следуюция дължниковъ движимъ имотъ:

1) Триста овци разни оценени 12000 лева. 2) Единъ конъ 8 годишенъ червенъ оцененъ 5000 лева 3) Една кобила 9 години червена оценена 5000 лева. 4) Едно конче 3 години алесто оценено 5000 лева. Желаящитѣ да се явятъ частъ 9 преди обѣдъ да надаватъ, гр. Нови-Пазаръ, 25 Януари 1923 година. Сдия—изпълнителъ: П. В. Тивчевъ.

Изп. дѣло № 359—327 год.

Обявление № 303

Обявявамъ на интересующитѣ се, че на основание изпълнителния листъ № 315 1927 година издаденъ отъ Варненски Окр. съдъ на 11 Октомври 1927 година, въ полза Аки Д-во Плугъ отъ гр. Провадия противъ Костадинъ Христовъ и др. отъ с. Беш-Тепе за 16000 лева. На 3 февруари 1928 год. ще продамъ въ гр. Нови-Пазаръ на публиченъ търгъ следуюция дължниковъ движимъ имотъ: На Костадинъ Христовъ Тридесетъ овци разни майки оценени 6000 лева. Осемдесетъ крини жито оценено 9400 лева На Бони Вълчановъ Една крава червена оценена 3000 лева. Двадесетъ крини жито оценено 1600 лева. Желаящитѣ да участватъ въ тая продажба, трѣбва да се явятъ въ казаниятъ день, частъ 9 преди обѣдъ да надаватъ, гр. Нови-Пазаръ 25 Януари 1923 година. Сдия—изпълнителъ: П. В. Тивчевъ.

Сбиване

Отъ многото тяжести стоварени следъ войнитѣ върху гърба на населението на страната всички сж станали крайно раздражителни Най-дребния поводъ може да стане причина за сбивания, което нѣщо повлича обикновено по нѣколко жертви.

Така, миналата неделя въ с. Войвода, непристойното държане на единъ турчинъ срѣщу цѣло българско хоро, разярява българитѣ до такава степенъ, щото всички се нахвърлятъ върху безсрамника и по единъ чувствителенъ начинъ му показватъ какво нѣщо е моралъ. Изглежда че и турцитѣ отъ селото ще да сж реагирани по предизвикателенъ начинъ срѣщу тия български прийоми, вследствие на което сжщата вечеръ става сбиване отъ което тежко пострадаватъ четире души турци. Двама отъ пострадалитѣ сж откарани на лечение въ Шуменъ

Арестувани сж 10 души българци. Следствието продължава.

Нападенке.

На 27 вечерта злонамерени лица сж се опитали да се вмъкнатъ въ Допѣлн. Земл. училище въ града ни. Отначало гѣ потропали подредъ на всички прозорци въ стаята на директора. Последния като вижда, че не ше може да попречи на злодеитѣ, прибира въ себе си всички документи и тихо напушта училището. Уведомена полицията веднага отива на мѣстото и почва шателно претърсване. Изглежда, че негодниците избягали преди пристигането на полицията.

„ЕДНА БЛАГОДАРНОСТ“ подарени бѣха преди време отъ г. Ив. Кутевъ за учил. библ. прочитни книги за около 2500 лева съ надписъ „Подарени отъ Иванъ Куртевъ“.

Дали случайно, или нарочно не знаемъ, но на нѣколко отъ тия книги, вѣаху горния надписъ сж залепени номера на книгитѣ и потоя начинъ името на дарителя е закрито.

ПОРАДИ ИЗСЕЛВАНЕ

Продавамъ мелница въ с. Гюллеръ Ново-Пазарско съ парна машина 6 к. сили отъ Кралско-Унгарски държавни жевѣзници. 1 чифтъ **французски камани** 1'10 д. 1 **еврика**, 1 **гатеръ** дървена конструкция съ 2 триона; гатера е подъ сайвантъ; 2 **стан** за живене; 1 **сайвантъ** всички постройкы паянтови покрити съ марсилски керемиди. 1 **Есакъ** до мелницата отъ 6 декара и два декара люцерна; 10 **декара** нива засяга другъ есакъ 2 декара. Мелницата и гатера сж въ движение. Имота и мелницата може и по отделно да се продава.

За справка и виждане имота въ село Гюллеръ

при Юмеръ Якубовъ всеки день

1—1

КЛИСЕДЖИШКО МЮСЮЛ. УЧИЛ. НАСТОЯТЕЛСТВО.

Обявление № 14.

Село Клиседжикъ. 12 Януари 1928 година.

Мюсюлманското училищно настоятелство обявява на интересующитѣ се, че на 15 февруари 1928 година 10 часа предъ пладне въ помещението на мюсюлманското училище село Клиседжикъ ще се произведе търгъ За отдаване на наемателъ експлоатацията на две парчета училищни ниви за време отъ 1 и декември 1927 година до 1-и Септември 1929 година а именпо:

1) Нива отъ 69 декара и 6 ара въ мѣстността „Манатрлжкъ“ Клиседжикъ Землище раздѣлена на 7 парцела—6 парцела отъ по 10 декара и 1 парцелъ отъ 9 декара и 6 ара . . .

2) Нива отъ 16 декара и 3 ара въ мѣстността „Голджукъ Кула“ Клиседжикъ Землище.—

Продаването на нивата въ мѣстността „Манатрлжкъ“ ще стане поотделно за всѣки парцелъ.

Първоначална оцѣнка е 100 лева на декаръ за цѣлия наемъ периодъ.